

Piotr Zawilski

Petrykozy, st. 6, gm. Białaczów, woj.
piotrkowskie, AZP 76-60/23

Informator Archeologiczny : badania 31, 212

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

PASZKOWSZCZYŻNA, st. 1, gm. Orla, woj. białostockie, (AZP 47-87/19)

- grodzisko wczesnośredniowieczne

Badaniami wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego, przy współudziale doc. Rosclava Terpilovskiego i dr. Andreja Oblomskiego z Instytutu Archeologii Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie oraz innych kolegów z Rosyjskiej Akademii Nauk. Finansowane przez Komitet Badań Naukowych w ramach grantu „Polska doby Zjazdu Gnieźnieńskiego” oraz przez PSOZ.

W związku z brakiem jakichkolwiek informacji, co do istnienia i stanu zachowania struktur archeologicznych na terenie stanowiska założono wykop sondażowy, przecinający teren grodziska po osi północny wschód - południowy zachód.

W trakcie prac wykopaliskowych stwierdzono, że na terenie majdanu istniały wyraźne ślady zabudowy, w postaci pozostałości dwóch półziemianek oraz dołów postłupowych. Cechą charakterystyczną tych obiektów był licznie występujący w nich materiał ceramiczny. Jak można wywnioskować z uzyskanych wyników, wał wewnętrzny grodziska w Paszkowszczyźnie miał ok. 4 m szerokości u podstawy. Jego konstrukcja opierała się w głównej mierze na nasypie ziemnym, na którego szczycie ustawiony był drewniany płot. Duża ilość przepalonych kamieni znaleziona od wewnętrznej strony wału sugeruje, że był on licowany od strony wnętrza grodziska a być może również wzmocniony dodatkowo zbudowanym z desek i pali płotem, chroniącym wnętrze grodu przed osypującym się piaskiem i kamieniami. Na zewnątrz od tego wału istniała fosa o szerokości dochodzącej do ok. 4 m i głębokości ok. 1,5 m. W odległości ok. 10 m od niej znajdował się dodatkowy wał ziemny o szerokości u podstawy wynoszącej ok. 5 metrów, a także kolejna fosa o podobnej szerokości i głębokości jak pierwsza. Na obszarze pomiędzy wałami, stwierdzono występowanie nielicznych obiektów osadniczych, o nieznannej funkcji. Materiał zabytkowy znaleziony na terenie stanowiska był stosunkowo jednorodny. Datować go można od końca wieku XI do pierwszej połowy wieku XII. Do najciekawszych znalezisk zaliczyć można żelazną tzw. szpilę pierścieniową oraz przęślik wykonany z łupku wołyńskiego.

Teren grodziska w Paszkowszczyźnie był ponownie zamieszkały pod koniec XVI w i w XVII w. Z tego okresu pochodzą wykonane na terenie majdanu dwie duże jamy, z których jedna wykorzystywana była jako studnia, druga zaś stanowiła zapewne pozostałości ziemianki (piwniczki) służącej do przechowywania płodów rolnych.

PETRYKOZY, st. 6, gm. Białaczów, woj. piotrkowskie, AZP 76-60/23

- osada wielokulturowa z przewagą materiałów wczesnośredniowiecznych

Ratownicze badania wykopaliskowe i nadzór archeologiczny, przeprowadzone przez mgr. Piotra Zawilskiego („Usługi Archeologiczne” — mgr I. Młodkowska-Przepiórkowska). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań.

Założono 5 wykopów (nr IXa, X, XI, XII) o łącznej powierzchni 318,5 m² oraz przeprowadzone nadzór wykopów budowlanych o powierzchni około 125 m².

Natrafiono na 5 obiektów (jamy o nr 12-15), które podobnie jak warstwa kulturowa zachowały się w formie reliktovej (natrafiono jedynie na partie przydenne, o czym świadczy ich niewielka głębokość). Nie można jednoznacznie określić funkcji odkrytych obiektów. Wyeksplorowany materiał to prawdopodobnie jak w poprzednim sezonie, fragmenty ceramiki kultury łużyckiej (datowanej na okres halsztacki C/D), ceramiki wczesnośredniowiecznej (datowanej na 2 połowę XIII w.) oraz mało reprezentatywny materiał krzemienisty, prawdopodobnie należący do kultury świderskiej lub kultury janisławickiej. Przeprowadzone badania wykopaliskowe potwierdziły wnioski wysnute w poprzednim sezonie. Stwierdzono dodatkowo całkowite zniszczenie stanowiska od strony rzeki. Ustalono także, że osadnictwo wszystkich reprezentowanych na stanowisku kultur koncentrowało się w odległości 50-60 m od dawnego nurtu rzeki.

Polanowice, st. 1, gm. Gubin, woj. zielonogórskie - patrz: wczesna epoka żelaza

Polkowice – Stare Miasto, gm. loco, woj. legnickie - patrz: późne średniowiecze